

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2018»
XIII Халықаралық ғылыми конференциясы

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

XIII Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2018»

The XIII International Scientific Conference
for Students and Young Scientists
«SCIENCE AND EDUCATION - 2018»

12th April 2018, Astana

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2018»
атты XIII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XIII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2018»**

**PROCEEDINGS
of the XIII International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2018»**

2018 жыл 12 сәуір

Астана

УДК 378

ББК 74.58

Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2018» атты студенттер мен жас ғалымдардың XIII Халықаралық ғылыми конференциясы = XIII Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2018» = The XIII International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2018». – Астана: <http://www.enu.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2018. – 7513 стр. (қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-997-6

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 378

ББК 74.58

ISBN 978-9965-31-997-6

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2018

года № 498 Об утверждении Программы по привлечению инвестиций "Национальная инвестиционная стратегия" и внесении дополнения в постановление Правительства Республики Казахстан от 30 декабря 2015 года № 1136 "Об утверждении перечня правительственных программ и признании утратившими силу некоторых решений Правительства Республики Казахстан" [Электронный ресурс] - <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P1700000498#z405>.

5. Кодекс Республики Казахстан от 31 октября 2015 года № 377-V «Гражданский процессуальный кодекс Республики Казахстан» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 12.12.2017 г.) [Электронный ресурс] - http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34329053

Кодекс Республики Казахстан от 29 октября 2015 года № 375-V «Предпринимательский кодекс Республики Казахстан» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 09.01.2018 г.) [Электронный ресурс] - http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=38259854#sub_id=2740000

ӘОЖ 347.133.5 (574)

МЕМЛЕКЕТТІК САТЫП АЛУДЫҢ ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ- ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ

Тұрсұнқан Болатқазы Берікқазыұлы

Астана қ. Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, азаматтық және экологиялық құқық кафедрасының 2-ші курс магистранты.

E-mail: Volatkazyboy@mail.ru

Ғылыми жетекші: з.ғ.д., профессор Мукашева А.А.

Қазіргі кезде аймақтық мемлекеттік сатып алу жүйесі қалыптасу сатысында тұр. Бюджеттік сатып алу практикасын көтеретін қолданыстағы институционалдық тетік мемлекеттік тапсырысты орналастырудың негізгі принциптерін қамтығанына қарамастан әлі де бірқатар мәселелер шешілмей қалды [1].

Мемлекеттік сатып алулардың даму кезеңінің кең болмағандығынан мемлекеттік сатып алулардың тиімділігінің төмендігінен объективті кемшіліктері де бар.

Мәселелердің көпшілігі мемлекеттік сатып алу жүйесінің табысты жұмыс істеуі мен дамуына жинақталған тәжірибенің жетіспеушілігімен түсіндіріледі. Аймақтық деңгейде мемлекеттік сатып алуларды реттеу, басқару жүйесі толық емес. Мемлекеттік сатып алуларды жоспарлау, аймақтық тапсырыс беруші субъектілеріне жауапкершілік, бақылау жүргізу мәселелері тіпті нашар деңгейде реттелген.

Мемлекеттік сатып алулар экономикалық қатынастар жүйесінің мақсаты ретінде қоғамдық қажеттіліктерді сапалы әрі тиімді түрде қанағаттандыру болып табылады. Келесідей негізгі функциялардың орындалуын қамтамасыз етуге тиісті:

- бюджет қаражаты мен бюджеттен тыс көздері шеңберінде тауарлар, жұмыстар және қызметтер үшін мемлекеттік органдардың қажеттіліктерін зерттеу, бағалау, болжау және жоспарлау;

- жүйеде барлық қатысушылар үшін бірыңғай құқықтық өрісті құра отырып сатып алудың тең жағдайларын қалыптастыру;

- мемлекеттік сатып алулар жүйесіндегі қатысушылардың арасында өкілеттіліктерін, міндеттерін белгілеу;

- мемлекеттік сатып алулардың инфрақұрылым қамтамасыз ету (ақпараттық, әдістемелік және т.б.);

- мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасына сәйкес мемлекеттік қажеттіліктерді қанағаттандыру мақсатында сатып алуларды жүргізудің ең тиімді тәсілдерін анықтау;

- өнім берушілер нарығында әділ және ашық экономикалық іріктеуді таңдау;

- келісім-шарттардың талаптарын тиісті дәрежеде орындау бойынша жұмыстарын жүргізу.

Мемлекеттік сатып алу жүйесінің құрылымы мен жұмыс істеуі келесі негізгі қағидаттарды сақтай отырып қамтамасыз етілуі тиісті: сатып алудың негізді болуы; сатып алуға бәсекеге қабілетті өнім берушілердің қатысуына мүмкіншіліктерінің болуы; нарықтың барлық қатысушыларының тең және әділ қарым-қатынасы; бюджет қаражатын және бюджеттен тыс көздерді тиімді пайдалануы; сатып алулардың ашықтық принципіне негізделуі; сатып алуларға қатысатын тараптардың есеп берулері; сатып алу процесіне қатысушылардың жауапкершілігі [3].

Мемлекеттік сатып алулардың өңірлік басқару жүйесіне қойылатын жалпы талаптар ішінде ең маңызды болып табылатын келесі мәселелерді бөліп көрсету керек:

- ұйымдастыру, жоспарлау, үйлестіру, бақылау және талдау сияқты басқару жүйесінің негізгі тиімді функцияларын орындау;

- жүйелік қатысушылар арасында функцияларды, өкілеттіктерді және жауапкершілікті бөлудің оңтайлылығы;

- тапсырыс беруші жүйесінің штаттық құрамының өзектілігі;

- құқықтық реттеу жүйесінің кешенді және дәйекті сипаты, оның ішінде сатып алу процесінің барлық тараптары үшін түсінікті ережелері;

- жүйені автоматтандыруды барынша пайдалану.

Жүйенің тиімді жұмыс істеуі үшін Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алудың өңірлік жүйесі субъектісінің бюджеттік жүйесінің иерархиясының барлық деңгейлерінде және принциптеріне сәйкес құрылуы тиіс.

Мемлекеттік сатып алуда әрбір деңгейдегі субъектілердің жүзеге асыратын міндеттерінің ауқымына шектеулер; басқару элементтері арасында ақпарат таратуға тапсырыс беру; есеп беруді жеңілдету және құжаттама түрлерінің санын қысқарту; қабылданған шешімдердің сапасын жақсарту сияқты әрекеттер арқылы жүйенің тиімділігін арттыруға болады.

Сатып алудың әртүрлі деңгейлерінде басқару функцияларының шоғырлануына байланысты мемлекеттік сатып алулардың өңірлік жүйесіндегі иерархиялық құрылыстың айрықша ерекшелігіне байланысты басқарудың толық емес орталықтандырылуы байқалады.

Басқарудың толық емес орталықтандырылған құрылымы орталықтандырылған және орталықтандырылмаған басқару жүйелерінің артықшылықтарын пайдалануға мүмкіндік беру арқылы өздерінің кемшіліктерін азайтуға мүмкіншілігін береді.

Мемлекеттік сатып алу жүйесінің ұйымдастырушылық және функционалдық құрылымын дамыту үшін жүйенің қатысушылары арасында мынадай негізгі функционалды рөлдерді тиімді бөлу керек: үйлестіру орган; мемлекеттік тапсырыс берушілер; конкурстық комиссиялар; қаржыландыру агенттігі.

Сонымен қатар, сатып алуда тапсырыс беруші сатып алу процесінің қатысушысы болып табылғанымен, жүйенің жұмыс істеуі туралы ешқандай шешім қабылдамайтындықтан жүйенің мүшесі болып табылмайды.

Облыстық мемлекеттік сатып алу жүйесіндегі әрбір қатысушының функциясы ретінде Қабарда-Балқария Республикасын мысал ретінде қарастырайық.

Үйлестіру органы үкіметтің мемлекеттік тапсырыс берушілердің қызметін қалыптастыру, орналастыру және орындау, сондай-ақ мемлекеттік тапсырысты ұйымдастырушылық-әдістемелік қамтамасыз ету бойынша қызметін атқаратын ҚБР-ның атқарушы органы болып табылады.

Үйлестіру органының құзыреті Ресей Федерациясының заңнамасына сәйкес ҚБР-ның заңнамасымен анықталады.

Мемлекеттік сатып алудың өңірлік жүйесін қалыптастыру және дамыту; мемлекеттің талдауларын жүргізу, мемлекеттік сатып алудың аймақтық жүйесін пайдалану, тиімділігін бағалау және мониторинг жүргізу; мемлекеттік сатып алу саласындағы бірыңғай және дәйекті саясатты іске асыру; мемлекеттік сатып алушыларға сатып алу рәсімдерін ұйымдастыруға әдістемелік және ұйымдастырушылық көмек көрсету; бюджеттік процесс шеңберінде сатып алуды шоғырландырылған жоспарлауды жүзеге асыру; өңірлік

тапсырысты орындау туралы шоғырландырылған есептерді қалыптастыру; сатып алу рәсімдерін жүргізуге қатысты өтініштер бойынша дауларды шешу; мемлекеттік сатып алуды ұйымдастырудағы аймақтық және федералдық тәжірибені зерттеу үйлестіру органының негізгі функциялары болып табылады.

2005 жылғы 26 ақпандағы № 50-ПБ ҚБР-ның Үкіметінің қаулысымен Экономикалық даму және сауда министрлігі мемлекеттік сатып алулар саласындағы үйлестіру органы деп анықталған болатын. Министрлік туралы ережеге сәйкес Министрліктің құрамына үйлестіру органының функциясы мемлекеттік сатып алу департаменті, тұтыну нарығы және мемлекеттік сатып алулар департаментіне жүктеледі.

Құрылымдық жағынан Департамент министрдің орынбасарына тікелей бағынады. Мұндай жағдай біздің ойымызша дұрыс емес себебі, департаменттің тікелей министрдің құрылымдық бағыныштылығында болуы керек деп санаймыз.

Департамент бастығы мен мемлекеттік сатып алу бөлімінің қызметкерлері мемлекеттік қажеттіліктерге арналған өнімдерді сатып алу бойынша тендерлерді ұйымдастыру саласындағы біліктілік талаптарға сәйкес болуы тиіс.

Осылайша, үйлестіруші органның құрылуы және оның функциялары Үкіметтің сатып алуды ұйымдастыру туралы ережеде бекітілуге тиіс.

Мемлекеттік сатып алулар номенклатурасына сәйкес үйлестіруші органның құрамына тиісті өндірістерде сатып алу білімі мен тәжірибесі бар 6-дан 10 маманға дейін (жылдық сатып алу көлеміне байланысты) ұсынылады.

Үйлестіруші орган мемлекеттік сатып алушыларды бірлескен сатып алуды жүргізу орындылығы туралы шешім қабылдайтын жағдайда, сатып алулар жүргізу тәртібін ұйымдастыру мен жүргізу жөніндегі функцияларды басқа уәкілетті тұлғаларға беру туралы нұсқау беру құқығы бар. Бұл жағдайда тапсырыс берушілерге тиісті сатып алу рәсімдерін ұйымдастыру және өткізу жөніндегі функцияларды мүшелерінің біреуіне немесе арнайы ұйымдастырушыға беріледі [4].

Бұл жағдайда жеңімпазбен мемлекеттік келісім-шарты (келісімшарт) тапсырыс беруші іріктеу рәсімінің негізінде жасалады.

Мемлекеттік тапсырыс берушілер ретінде мемлекеттік меншіктегі ұйымдар, органдар, сондай-ақ мекемелер мен кәсіпорындар танылады. Олар субъектісінің бюджетін мемлекеттік мұқтаждықтарына тауарларды, жұмыстарды немесе қызметтерді сатып алу үшін пайдаланады.

Мемлекеттік сатып алулардың өңірлік жүйесіндегі мемлекеттік тапсырысшылардың келесі негізгі функциялары бар:

- сатып алуды болжау және жоспарлау;
- берілген жауапкершілік пен бөлінген өкілеттіктер шегінде тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді көрсету қажеттілігін есептеу;
- сатып алу әдістерін және сатып алуды жоспарлауды анықтау;
- қолданыстағы заңнамаға сәйкес сатып алу рәсімдерін ұйымдастыру және жүзеге асыру;
- мемлекеттік келісімшарттар жасасу және олардың орындалуын бақылау;
- жасалған мемлекеттік шарттар (келісімшарттар) бойынша тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді қабылдау;
- сатып алу жазбаларын жүргізу және статистикалық есептерді қоса алғанда, есептерді дайындау;
- тапсырыс берушіні сатып алу және сатып алудың әр фактісінің тиімділігін анықтау.

Ұйым мемлекеттік тапсырысшы болғаннан келесі шарттарды орындау үшін тиісті өкілеттіктерге ие болады:

- өнім номенклатурасының жоғарғы органы құрған тапсырыс беруші дербес сатып алу құқығына ие болады;
- шығыстардың тиісті баптары бойынша қаржыландыру сомасын (бюджет қаражаты) бөле алады.

Мемлекеттік сатып алу жүйесінің тиімді жұмыс істеуінің маңызды шарты мемлекеттік тапсырыс берушілердің толық және ашық тізімін қалыптастыру болып табылады. Бұл тізім Үкімет қажеттіліктеріне арналған өнімдерді сатып алу үшін бюджет қаражатын алған және пайдаланған барлық ұйымдардың тізімін қамтуы тиіс, мысалы КБР-да 250-ге жуық ұйымдары бар.

Бюджет қаражатын пайдаланатын ұйымдар шартты түрде келесі санаттарға бөлінеді:

- бюджет қаражатын тікелей алушылар - бюджет қаражатын алу құқығы тікелей мекеменің бюджетіне есепке алынатын органдары, мекемелері және кәсіпорындары;
- ведомстволық бағыныстағы ұйымдар - бюджеттік қаражат тікелей алушылар арқылы бөлінетін мекемелер, мекемелер мен кәсіпорындар.

Бюджет қаражатын тікелей тапсырыс берушілер үшін қаржыландыру көлемін қаржыландыру органы анықтайды. Қазіргі уақытта Қаржы министрлігі бюджетті қалыптастыру шеңберінде, үйлестіруші органмен келіспей-ақ бюджетті бөледі.

Өзін-өзі қамтамасыз ететін бағынысты ұйымдар үшін өтінімдердің негізінде өнімдердің түрлері мен қаржыландыру сомаларын бюджеттік қаражаттың жоғарғы әкімшісі белгілейді.

Мемлекеттік тапсырысшылар тізімін қалыптастыру және жүргізуді үйлестіруші орган жүзеге асыруы тиіс.

Мемлекеттік тапсырысшылар тізімін қалыптастыру үйлестіруші органына жіберілген өтініш негізінде жасалуы керек деп есептейміз. Онда мынадай ақпараттар болуы тиіс: өнім номенклатурасы туралы ақпарат; бюджеттен тыс қаржыландыру көздерін немесе белгілі бір өнім түріне сәйкес бюджеттен тыс көздерден қаржыландыру туралы ақпарат.

Өз кезегінде үйлестіруші орган: мемлекеттік сатып алушылардың шоғырландырылған қазынашылық органға аударады; тізімді жалпыға қолжетімді доменге, соның ішінде электрондық бұқаралық ақпарат құралдарында орналастырады; онлайн режимде тізімнің жаңартылуын жүзеге асырады. Осылайша, өнімдерді сатып алу құқығы өзін-өзі сатып алатын өнім түрлерін анықтаған, сатып алу ниетін жариялаған ұйымдарға беріледі.

Бірнеше мемлекеттік тапсырыс берушілерге бірдей өнім түрін сатып алуға қаражат бөлінген жағдайларда бірлескен сатып алулар жүргізу ұсынылады. Бірлескен сатып алуларды жүргізу барысында келесі нәтижелерге жетуге болады:

- көтерме жеңілдіктер алу, жеткізуді оңтайландыру арқылы баға ұсынысын төмендету;
 - сатып алу рәсімдерінің құнын төмендету;
 - бюджеттік сатып алу саласында білікті кадрлар жетіспеушілігінің проблемасын шешу.
- Бірлескен сатып алуларды ұйымдастырушысы ретінде келесі тұлғалар бола алады:
- сатып алулар біріктірілген клиенттердің бірі;
 - сатып алу рәсімдеріне мамандандырылған үкіметтік емес ұйым;
 - арнайы ұйымдастырушы немесе үйлестіруші орган.

Бірлескен сатып алуларды жүргізу туралы шешім бірнеше клиенттердің өз еркімен жасалуы мүмкін.

Сонымен бірге бірлескен сатып алуларды жүргізу туралы шешім осындай сатып алуларды ұйымдастырушы бола алатын үйлестіруші органмен негізді түрде қабылданбауы мүмкін.

Бұл ретте, үйлестіруші орган туралы хабарлама негізінде, осындай ұйымдастырушымен келісім-шарт бекітуге міндетті.

Мемлекеттік тапсырыс берушінің функцияларын орындау - орындаушыны бұйрықты орналастыру мен басқаруда білім мен дағдылар жиынтығын талап ететін мамандандырылған қызмет. Сондықтан клиенттерге өздерінің кейбір функцияларын басқа заңды тұлғаларға шарттық негізде құқығын беру қажет.

Мемлекеттік тапсырыс беруші келесі функцияларды ғана бере алады: конкурстық рәсімдерді ұйымдастыру және өткізу; жеткізушілермен, мемлекеттік мердігерлермен конкурстық құжаттаманы дайындау; сатып алу рәсімдерін өткізу кестесін жасау; әр сатып алу фактісінің тиімділігін анықтау; мемлекеттік келісімшарттардың орындалуын бақылау;

келісім-шарттарды орындау барысында жеткізушілерді, өндірушілерді, мердігерлерді инспекциялау; есептерді дайындау.

Егер үш жақты шарт жасалған болса мемлекеттік тапсырыс беруші мемлекеттік келісім-шартты жасасу функцияларын ауыстыра алады. Келесі функцияларды ауыстыруға мүмкіндік берілмейді: конкурстық комиссияны құру, оның төрағасын тағайындау, мемлекеттік шартқа қол қою. Конкурстың жеңімпазы туралы шешім клиенттің конкурстық комиссиясымен ғана қабылдануы мүмкін. Мемлекеттік тапсырыс берушінің функцияларын жүзеге асырумен айналысатын ұйымды таңдау қызметтерді сатып алу туралы бұйрықтарды орналастыру тәртібіне ұқсас жағдайларда жүзеге асырылуға тиіс.

Клиенттің функцияларының бір бөлігі заңды тұлғаға тапсырылған болса, ол осы функцияларды орындай отырып мемлекеттік сатып алуда өнім беруші ретінде қатыса алмайды.

Тапсырыс берушінің өзі берген функцияларының орынды екендігін әр жағдайда жеке бағалауы керек. Мұндай аударым іс жүзінде келісім-шарт болғандықтан, бағалауды қолданудың орындылығы жалпы критерийлерге сәйкес жүзеге асырылуы тиіс [2].

Үйлестіруші органға мемлекеттік сатып алушыларды уәкілетті органнан сатып алу қызметін жүзеге асыру құқығынан келесі жағдайларда айырылады:

- үйлестіру органы бірлескен сатып алудың орындылығы туралы шешім қабылдағанда;
- егер клиент қолданыстағы заңнаманы үнемі бұзса.

Мемлекеттік тапсырыс берушінің функцияларын жүзеге асыруға қатысатын ұйымды таңдау сатып алу туралы шарт жасасу тәртібіне ұқсас жағдайларда жүзеге асырылуға тиіс.

Ұйымдастырылған ұйымдарға мынадай негізгі талаптар қойылуы керек:

- қызметкерлердің біліктілігі;
- тиісті жұмыс тәжірибесінің болуы;
- сатып алу қызметінің нәтижелеріне қызығушылық болмауы, бірінші кезекте әлеуетті өнім берушілермен аффилиирленгендігінің жоқтығы.

Конкурстық комиссия (аукциондық комиссия) – осы Заңда көзделген конкурс (аукцион) тәсілімен мемлекеттік сатып алуды өткізу рәсімін орындау үшін мемлекеттік сатып алуды ұйымдастырушы құратын алқалы орган. Конкурстық комиссия (аукциондық комиссия) тақ саннан, бірақ кемінде үш адамнан тұруға тиіс [5].

Конкурстық комиссиялардың негізгі функциялары:

- сатып алынатын өнімге арналған шарттың және техникалық талаптардың сатып алу әдісінің үйлесімділігін қоса алғанда, конкурстық құжаттаманы бекіту;
- конкурстық өтінімдерді ашу бойынша өтінімдерді бағалау рәсімдерін жүргізу;
- өтінімдерді бағалауға қатысу;
- қатысушылардың сұрақтарын қарау және жарыстың нәтижелерін бірінші инстанция ретінде қарау;
- конкурста басқа да негізгі шешімдер қабылдау.

Сонымен қатар, конкурстық комиссияның төрағасы мемлекеттік сатып алу саласындағы қызметке қатысты білімінің болуы міндетті. Сондай-ақ, сатып алуға байланысты комиссия құрамына мамандар, сатып алынатын өнім алушыларының өкілдері енгізілуі мүмкін. Кешенді жабдықтарды, қызметтерді, жұмыстарды немесе кешенді нысандарды сатып алғанда, тиісті сарапшыларды қосу қажет. Бұл ретте сарапшылар бәсекелестікке қатысушылардың аффилирленген тұлғалары болмауы тиіс. Осындай жағдайлар туындаған жағдайда мұндай сарапшы конкурстық комиссия құрамынан шығарылып, басқа білікті маманмен ауыстырылуы тиіс.

Тиімді мемлекеттік сатып алу жүйесін қалыптастыру үшін қажетті және жеткілікті шарттары ретінде, біз ұсынатынымыз: тараптардың заңды терең білуі және ұстануы; нарықта өнім берушілер санының арасында бірде-біреуінің басым болмауы; ашық мемлекеттік сатып алуларға қатысу үшін жасанды (әкімшілік) кедергілердің болмауы; сатып алуда бағаға сезімтал заттардың сапалық айырмашылықтары; өнім берушілер арасындағы жігерлі бәсекелестік; шағын және орта бизнес субъектілерінің мемлекеттік кеңейген

қажеттіліктеріне жауап бере алуы; өндірістік шығындарда баға мен пайда арасындағы ықтималдылық; инновацияларды еңгізу; ашық ақпараттық кеңістік. Жоғарыда айтылған электронды сатып алулар саласын одан әрі жетілдіруін, және тауарлар мен қызметтер сатып алу процедураларын жеңілдетуін қажет етеді.

Пайдаланған әдебиеттер тізімі:

1. Афанасьев М. В., Афанасьева Н. В., Кныш В. А. Государственные закупки в рыночной экономике / 2004.
2. Белов В., Правовое регулирование размещения государственных заказов // Экономика және құқық. 2005. № 2. б. 7–9.
3. Государственный заказ в системе управления социально- экономическим развитием региона // Федерализм. 2005. № 1. б. 31–46.
4. Шишкова А., Государственные закупки: от теории к практике // Адвокат. 2002. № 12. б. 51–57.
5. «Мемлекеттік сатып алу туралы» ҚР Заңы 2015 жылғы 4 желтоқсандағы № 434-V.

УДК 349.222.2

ПРАВОВАЯ ПРИРОДА ДОГОВОРА О СПОРТИВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Уакпаев Алибек Маратович

uakpaev94@mail.ru

Магистрант 2го курса юридического факультета ЕНУ им. Л.Н.Гумилёва, Астана,
Казахстан

Научный руководитель: з.ғ.к., профессор Е.Нурғалиева

Как справедливо отмечается в юридической литературе, договор является одной из самых древних правовых конструкций, которая существует со времён римского права. Общеизвестное многозначное представление о договоре существует ещё с того исторического периода. В римском праве договоры (contractus) рассматривались с трёх точек зрения:

- как основание возникновения правоотношения;
- как само правоотношение, возникшее из этого основания;
- как форма, которую соответствующее правоотношение принимает □1□.

В дальнейшем это последовательно развивалось в юридической литературе советского периода и остаётся многозначным в современном гражданском праве.

Проблема правового (в первую очередь договорного) регулирования отношений в области профессионального спорта на сегодняшний день является одной из актуальных проблем современной юридической науки. В процессе изучения заданной темы, небезосновательно считаем обратиться к положениям подпункта 43) статьи 1 Закона РК от 3 июля 2014 года № 228-V ЗРК «О физической культуре и спорте». Там указано, что договор о спортивной деятельности – гражданско-правовой договор, заключаемый между спортсменом, тренером или иным специалистом в области физической культуры и спорта и физкультурно-спортивной организацией. Подпункт 5) пункта 1 статьи 23 Закона регламентирует право спортсмена на заключение договоров о спортивной деятельности в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан □2□.

Статья 25 интересует нас во всей своей полноте, поскольку она содержит в себе особенности подготовки спортсменов высокого класса. Пункт 2 говорит об осуществлении подготовки спортсменов высокого класса на договорной основе в соответствии с гражданским законодательством Республики Казахстан. Пункт 3 раскрывает в себе внутреннюю структуру договора о спортивной деятельности, в которой должны содержаться права и обязанности спортсмена, тренера и юридического лица, положения о социальном и медицинском страховании, условия заключения и расторжения договора. Помимо этого,